

MORGENBLADET

Immer det dages dog paany, hvor Hjerterne Morgen vente

1. Aargang

Fredag den 4. April

Nr. 143

Montgomery over den danske Grænse

I Løbet af Dagen i Gaar rykkede General Montgomerys Arméer over Kielerkanalen paa bred Front, og har herfra fortsat op gennem Slesvig og naaede i Gaar Eftermiddag Kl. 17 Flensborg. Modstanden mod Fremrykningen har kun været spredt.

Fremrykningen er ikke standset. De første engelske Panservogne er ved Redaktionens Slutning gaaet over den tidligere dansk-tyske Grænse.

Her paa Tærsklen til Danmarks Befrielse hilser det danske Folk vore Befriere. I dyb Beundring har vi fulgt de Allierede Arméer under deres blodige Kamp mod de nazistiske Tyranner. — Vi hilser General Montgomery, Helten fra El Alamein, Sejrherren fra Caen. Vi ser i ham den fornemste Repræsentant for de Allierede anglo-amerikanske og sovjetrussiske Arméer. Vi ser i ham Repræsentanten for det England, der ene og blødende bød Voldsmanden Trods i 1940, det England som for os blev vor Friheds Tro og Symbol. Den stærke Sympati, som Danmark altid har følt for England, smedes i disse Timer til ubrydelige Baand. Danmark vil aldrig glemme denne Dag. Fem Aars Undertrykkelse forløses i Frihedens Jubel.

Leve General Montgomery og hans Mænd!

Leve de allierede Nationer!

Leve det frie Danmark!

Danmarks Befrier, General Montgomery

De danske Kommando-tropper i Sverige holdes i allerhøjeste Beredskab og er parat til Aktion.

Døgnets Kommentar

Hitters Død har som man kunde forudse virket stærkt demoraliserende paa de tyske Tropper. Som det mest slaaende Bevis hérpaa maa man tage den betingelsesløse Kapitulation af den i Italien staaende tyske Arme. Kapitulationen skete paa den Øverstbefalendes eget Ansvar; over en Million Mand nedlagde Vaabene. Der meldes iøvigt om mange andre Eksempler paa, at Tropperne ikke mere føler sig bundet af Faneeden. Overalt spores en stigende Ulyst til fortsat Kamp.

Saaledes har umiddelbart efter Sydarmeens Kapitulation de i det vestlige Østrig staaende tyske Tropper kapituleret til Englænderne og Amerikanerne.

Samtidig med disse Meddelelser kan Moskva-Radioen bringe Stalins Dagsordre om, at den sidste Modstand er brudt i Berlin, hvor mere end 70,000 Mand har kapituleret. Og nu er ogsaa Hamborg faldet, Hjørnepillen i den tyske Nordvestfronts Forsvar.

Naar Storadmiral Dönitz, Tysklands Flaadechef opgiver denne Tysklands største Havneby kan det kun betyde, at han ikke agter at fortsætte Kampen. Formodningen herom bestyrkes yderligere derved, at Admiral Dönitz har erklæret Prag for aaben By. Prag og Berlin var Hjørnepillerne i Hitlers Bolværk mod Bolchevismen, de vilde, erklærede Hitler for faa Dage siden, blive forsvaret til sidste Blodsdraabe.

For Danmark og Norge har det sidste Døgn bragt Nyheder af ganske særlig Interesse. Englænderne har erobret Lübeck og Russerne Rostock og Warnemünde. Derved er Danmark blevet afskaaret fra Tyskland, og Søforbindelsen til Norge har nu kun Kiel og Flensborg tilbage paa tysk Territorium. Ved denne Udvikling understreges tydeligt det fuldstændigt haabløse og meningsløse i fortsat tysk Modstand i disse to Lande. General Lindemanns Forsikring om, at de tyske Tropper i Danmark skal vide at gøre deres Pligt til det yderste, faar herved yderligere Karakter af en tom Trussel. Erklæringen har sikkert til

Tyske Styrker, som forlader København i silende Regn.

Hensigt at virke som en Advarsel til den danske underjordiske Hær, som, hvis den traadte i Aktion nu, kunde tilføje de opbrydende Tyskere store Tab. At den danske Hjemmefronts Ledelse skulde tænke paa noget saadant er der ingen som helst Grund til at tro. Vor Hær staar direkte under General Eisenhowers Kommando og vilde aldrig handle paa egen Haand.

Pierre Laval, som forgæves har forsøgt at komme ind i Schweiz og Lichtenstein er nu landet i Spanien. General Franco har givet Udtryk for den største Forbavselse over, at noget saadant har kunnet ske. Efter Henstilling fra den amerikanske Ambassadør er Laval blevet interneret og venter nu paa at blive udleveret til Frankrig. Det er to Mænd med blodige Hænder, der her atter engang møder hinanden. Pierre Laval, Manden der solgte Abbesinien og Østrig og var med til at forhindre fransk Intervention i Spanien, Manden, der kynisk solgte sine Landsmænd til Fjenden, skal nu udleveres til en retfærdig Straf af den Mand, der med lejede Negertrupper og fascistiske Legioner druknede sit eget Land i Blod. For Pierre Laval findes der kun een Straf i Frankrig — Dødsstraffen. Den historiske Retfærdighed kan kræve, at ogsaa General Francos Dage snart er talte.

Som en Hilsen fra det kæmpende Norge modtog Danmark i Gaar Med-

delelsen om, at Oslo Universitets ranke Rektor Sejp efter 3 Aars Fængselsophold i Tyskland er ankommet til Sverige den 9. April. Rektor Sejps Holdning overfor Tyskerne og Quislinge var en stor Inspiration for Danmarks unge Modstandsbevægelse. En af de store, der viste Vejen ud af Mørket, er vendt hjem til en ny Dag.

K. H.

Den første illegale Radiosender i Danmark

Den frie danske Radio er begyndt at sende. Det er Studenternes Efterretnings-tjeneste, som har opbygget en Senderstation. Denne er nu stillet til Raadighed for Modstandsbevægelsen, og „Informatidn“ betjener Stationen med Nyhedsstof. Den nye Station, der ligger et eller andet Sted i Danmark, sender hver fulde Time paa 41 Meter Baandet.

Allieret Krigskorrespondent i København

Den første Krigskorrespondent fra den allierede Lejr er ankommet til København — naturligvis illegalt. Det er en Repræsentant Associated Press, og det er lykkedes ham at komme i Forbindelse med Sverige. Pr. Lynsamtaler leverede han en Skildring af Forholdene i den danske Hovedstad, og hans Meddelelser blev i Løbet af et Døgn spredt over hele Amerika og England.

Det er ganske unge Drengesoldater, som staar Banevagt paa Aalborg-Egnen. De staar med kun ca. 5 Meters Afstand. I Omegnen stjæler de unge Knægte som Ravne.

MORGENBLADET

KØBENHAVN VENTER

Der har været stille i København i de sidste Dage. Det er som om hele den store By holder Vejret. Paa Garderne sjokker Delinger af lasede tyske Soldater af Sted. Uens uniformerede, vaabenløse, blege, elendige. De er ikke i Trit, Ryggene er runde. Nogle har Armen i Bind, andre støtter sig til Stokke. De slæber paa Rygsække og Dylter. Skygger fra Fortiden. Hvor er de blevet af disse syngende skraalende, blankpudsede, veltrimmede Tyskere, som vi saa for blot et Aar siden. Hvor er de henne, disse Verdenserobrere, disse fuldt uddannede Mordere med deres trallende: „Haihi Haiho, ein Jägersmann, ein Jägersmann“?

Foran Konditoriet flokker sig gamle og unge Soldater, mange med Røde Kors-Armbind, de spiser Flødeskum og Kager med Krummer helt op til Ørerne. Lad dem spise. Det varer mange Aar, før de atter kommer til at se Kager. De skal snart hjem og høste, hvad de saæde. Nu standser nogle af dem foran en lille Plakat paa Muren, de klumper sig sammen, de læser og spiser: „Kammeraden . . . Kammerater, vi er blevet bedragne, vi vil hjem til vore Familier, ad Helvede til med SS!“ Plakaten er trykt i et af Byens mange illegale Trykkerier. De staar raadvilde foran den. Saadan noget kan man da ikke trykke, men de læser den om og om igen, og de glemmer, at de nu tør læse den. De aner ikke, at dette er Begyndelsen til deres nye Frihed. Saa sjokker de videre.

Paa Garderhusarkasernen hænger Krigsflaget paa halv Stang. Føreren er død, de ænser det ikke. Den høje Flagstang med Rigsørnen ved Kasernens Indgang er fjernet. Den bar Indskriften: „Deutsch sein, heiss Kämpfer sein.“ — Nu er den væk.

En Bil hylér ned ad Gaden, der ses et Glimt af sorte Hipouniformer, de er her endnu. Gudskelov. De maa maa endelig blive her, vi vil gerne tale med dem. Bilen forsvinder i et Drøn, ingen ser efter den, Gaden ligger stille som paa en Søndag. Men i de mange Huse i hver Gade, i hvert Stræde, staar bag de rolige Facader Frihedsarméens Folk paa Vagt. Med Gevær ved Fod venter de paa Signalet. De er der. Vi ved det alle, og Tyskerne ved det, og Hipobanditterne ved det. Derfor er Stemningen i Dag i København dirrende bag Roen.

Maaske vil de aldrig komme i Aktion, alle disse Tusinder, som nu i Aarevis har forberedt sig paa den store Kamp, som¹ forfulgt af Gestapo, trods Deportationer og Henrettelser, opbyggede vor usynlige Armé, men de staar der i Dag parat til at ofre alt.

De er ved deres blotte Nærværelse en Magt som den tyske Ledelse frygter, thi den kender dem fra Græken-

land, Jugoslavien, fra Polen og Frankrig. Kapitulerer Tyskerne uden Kamp, har vor Frihedsarmé ved sin blotte Nærværelse været med til at tvinge dem dertil. Derfor skal vi aldrig glemme dem, der faldt under Opbyggelsen af denne Armé og de der i Dag er parat til at give Livet. De er i vore Tanker, nu da vi venter paa Befrielsen. K. H.

Gestapos Fange, Pastor Harald Sandbæk

Et Interview med „Frit Danmark“ i London

Okkupationen var direkte mod Guds Vilje .. derfor maatte alle Kristne være med i den nationale Kamp

Pastor Harald Sandbæk, som var Gestapos Fange, fotograferet i London.

Pastor Harald Sandbæk er i London. Hans Navn vil aldrig blive glemt, for det var ham, som det paa saa mirakuløs Maade blev forundt at bære et Vidnesbyrd ud fra Danmark, som i al dets Gru dog gav den tapre Modstand et dybt Perspektiv. Han var Gestapos Fange, og han blev tortureret af de nazistiske Bøddler! I neutrale Lande, og maaske ogsaa andre Steder, levede der endnu Skepsis overfor de Referater af Nazismens Menneskemishandling, som naæde ud fra de okkuperede Lande. Men her kom en Præst og vidnede, at han selv havde været pisket og mishandlet af Gestapo i Danmark. Hans forunderlige Redning under RAF's Bombardement af Gestapos Hovedkvarter i Aarhus er ogsaa noget, som vil

blive husket.

— Jeg kan jo ikke sige, at jeg følte det som noget behageligt at skulle bruges — efter at jeg var sluppet ud af Danmark — som et Stykke Bevismateriale. Men det var nødvendigt, for at man udenfor Danmark kunde forstaa, hvor grusomme Vilkaar den danske Modstandsbevægelse virkelig har at arbejde under.

Fællesskabsaanden hjemmefra i „Politilejrene“.

— Mellem de Danske i Sverige fandt De vel stadig noget af Undergrundens forunderlige Kammeratskab?

— I Sverige? Ja, i Politiforlæggningerne! Der er noget af det virkelige aandelige Fællesskab, som vi kendte det hjemmefra. Det var Venner, som man mødte igen, derude i »Polislejrene«. Andre Steder mellem danske Flygtninge i Sverige kunde man maaske nu og da finde Stemningen lidt vel meget præget af Flygtningepsykose — — med Beklagelser over dit og dat, som til syvende og sidst dog burde være saa smaat. Der er jo ikke i Sverige den fælles Fare, den, der skabte Kammeratskabet hjemme i disse Aar.

„Alle Kristne maa være Anti-Nazister“

— Det var som Kirkens Mand, De gik ind i Kampen mod Nazismen og Undertrykkelsen?

— For kristne Mennesker er Retten noget helligt! Vi Kristne tror, at Danmark er givet os af Gud, og den tyske Indtrængen var derfor ikke blot et Løftebrud, men faktisk en direkte Sætten sig

